

Kuukausi- raportti

MARRASKUU 2020

Sisällysluettelo

Yhteenvedo	2
Kansainvälinen talous	5
Ulkomaankauppa	8
Yksityiset kulutusmenot	11
Investoinnit.....	14
Tuotanto	17
Teollisuustuotanto	20
Työllisyys.....	23
Hinnat ja kustannukset.....	26
Julkinen talous.....	29
Yhteenvedo talousennusteista	32

Ennusteryhmä

Markku Lehmus, ennustepäällikkö

🐦 @MarkkuLehmus

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Päivi Puonti, tutkija

🐦 @PaiviPuonti

Suhdannenäkymät marraskuussa 2020

> Pandemian uusi paheneminen Euroopassa on odotetusti iskenyt luottamukseen...

> ... teollisuuden luottamus on kuitenkin edelleen parantunut

> Suomen tuotannon elpyminen pysähtyi elokuussa

> Metalliteollisuudessa kohtalaista kehitystä, metsäteollisuus heikkona

Luottamuksen paraneminen odotetusti kärsinyt

Euroopan komission keräämien luottamusindikaattoreiden positiivinen kehitys hidastui ja osin kääntyi laskuunkin lokakuussa, kun pandemia kiihtyi selvästi uudelleen ja erilaisia kokoontumis- ym. rajoituksia alettiin jälleen asettaa useissa maissa. Yleisindeksi elpyi vielä jonkin verran Saksassa, oli vakaa Italiassa ja Espanjassa, mutta kääntyi laskuun Ranskassa.

Suomen kokonaisindeksi nousi hieman, mutta se on kuitenkin ollut suhteellisen vakaa heinä-lokakuussa. Syyskuuhun verrattuna parannusta oli teollisuudessa. Muilla toimialoilla ja kuluttajilla indeksin värähtely oli vähäistä.

Tuotannon elpyminen pysähtyi

Suomessa tuotannon kausitasoitettu suhdannekuvaaja parani selvästi kesä-heinäkuussa edellisestä kuukaudesta. Elokussa paraneminen kuitenkin pysähtyi. Työpäiväkorjattuna tuotannon määrä oli elokuussa 3,3 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin. Lasku oli pienempää kuin maaliskäkuussa, mutta suurempaa kuin heinäkuussa. Palveluissa laskua oli elokuussa 3,1 prosenttia ja jalostuksessa 2,7 prosenttia.

Metalliteollisuudessa kehitys on ollut kohtalaista

Tehdasteollisuuden tuotannon määrä oli kesäkuukausina 4,2 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin. Suurin pudotus oli heinäkuussa. Elokussa alenema oli hieman pienempi. Metsäteollisuuden tuotannon määrä oli kesällä 8,7 prosenttia alempi kuin vuosi sitten, kemianteollisuuden 4,8 prosenttia ja metalliteollisuuden 1,9 prosenttia.

Kausitasoitettuna tehdasteollisuuden tuotannon määrä oli kesäkuukausina 1,2 prosenttia alempi kuin koronakeväänä. Metalliteollisuus pinnisti samalle tasolle – kone- ja laitteollisuus kasvoikin hieman. Sen sijaan metsäteollisuuden tuotanto aleni 3,8 prosenttia ja kemianteollisuuden 10,7 prosenttia. Uusien tilauksien arvon trendi on ollut jo vuoden ajan laskussa. Aleneminen pysähtyi elokuussa, mutta on liian aikaista vetää tästä johtopäätöksiä.

Kausitasoitettu tavaraviennin määrä kasvoi kesällä

Tavaraviennin määrä oli kesäkuukausina 9 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin, mutta kausitasoitettuna 3,7 prosenttia korkeampi kuin maaliskoukokuussa. Ilman muita kulkuneuvoja jälkimmäinen luku oli 2,2 prosenttia. Tässä auttoi kova kasvu mm. koneiden ja laitteiden sekä moottoriajoneuvojen viennin määrässä. Sen sijaan paperiteollisuuden viennin määrä aleni 12 prosenttia kevästä ja metallien 9 prosenttia.

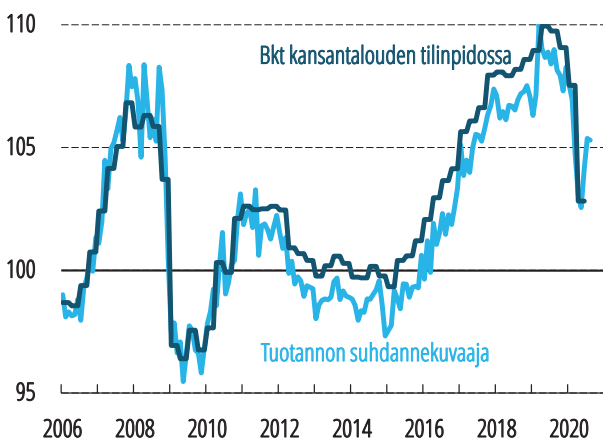
Tilanne työmarkkinoilla voi heikentyä uudelleen

Tilastokeskuksen tilastojen mukaan työllisyysaste oli syyskuussa 0,7 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten. Elokuussa eroa oli ollut kaksi prosenttiyksikköä. Työttömyysasteessa oli nousua 1,7 prosenttiyksikköä. Tilanne on parantunut viimeisinä tilastokuukausina. Koronapandemian uusi paheneminen ehti tasoittua lokakuun lopussa, mutta uudet rajoitustoimet tuovat kuitenkin epävarmuutta työmarkkinoille lyhyellä aikavälillä.

Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

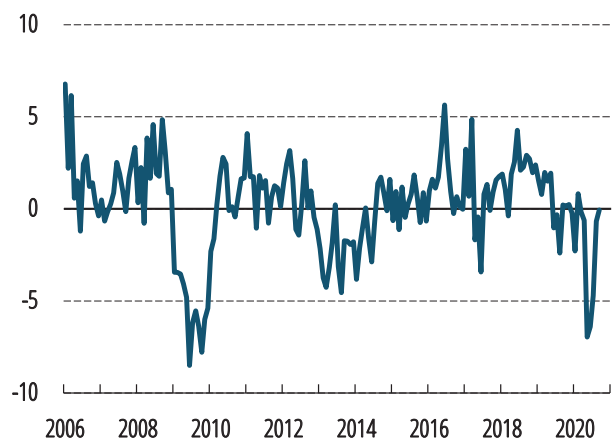
Epävarmuutta aiheuttavat mm. koronavirus, maailman-kaupan ja -talouskasvun heilahtelu, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta, brexit, Yhdysvaltojen vaalit sekä velkaantumisen laajemminkin niin kehittyneillä kuin kehittyvilläkin markkinoilla. Jälkimmäisiä koettelee myös raaka-aineiden hintojen lasku ja pääomapakko. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapolitiikka on luonut maailman varallisuusarvoihin kuplia.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind. 2010=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)

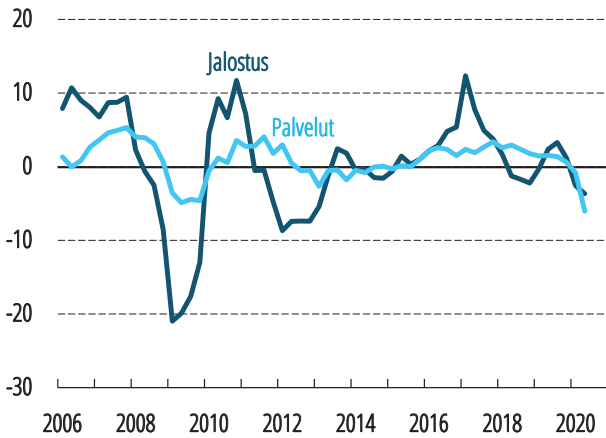
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2020 Helmi	2020 Maalis	2020 Huhti	2020 Tou	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka
Kuluttajahinnat¹⁾	0,8	0,6	-0,3	-0,2	0,0	0,6	0,2	0,2	
Suhdannekuvaaja^{1) 2)}	-0,1	-5,1	-5,6	-5,6	-4,4	-2,7	-3,3		
3 kk euribor-korko³⁾	-0,409	-0,417	-0,254	-0,272	-0,376	-0,444	-0,480	-0,491	-0,509
Työttömyysasteen trendi	6,7	6,7	6,8	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	
Työllisyysasteen trendi	73,0	72,9	70,5	70,6	70,7	70,9	71,1	71,4	

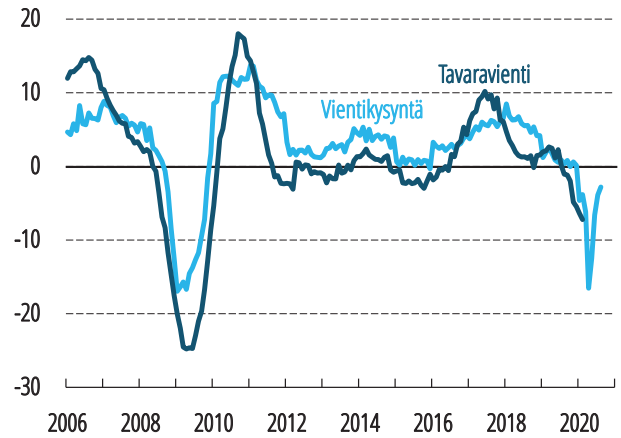
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu. ³⁾ Kuukauden keskiarvo. Lähteet: Tilastokeskus, EKP, Etlan tietokanta.

Arvonlisäys (vuosimuutos, %)

Kansantalouden tilinpito. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (vuosimuutos, %)

Vientikysyntä = Edellisen vuoden vientiosuuksilla painotettu kilpailijamaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto.

Tavaravienti = Tavaraviennin määrä, 12 kk lka (keskistetty).

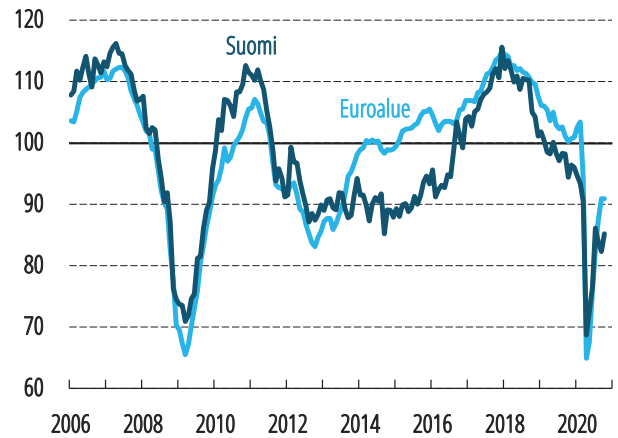
Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021	Korjaustarve 2020	Korjaustarve 2021
Bkt	-4,5	3,2		
Tuonti	-10,3	6,2		
Vienti	-11,9	5,5		
Investoinnit	-3,4	0,7		
Kulutus	-2,0	2,2		
Teollisuustuotanto	-4,8	3,2		
Työttömyysaste, %	8,1	7,9		
Inflaatio, %	0,5	1,3		
Euribor 3 kk, %	-0,4	-0,3		

Lähde: Suhdanne 2020:2.

Talouden luottamusindikaattori

Lähteet: Euroopan komissio, Etlan laskelmat.

Euroalueen taloudet kasvoivat heinä-syyskuussa vauhdikkaasti kevään pudotuksen jälkeen

> Yhdysvaltojen poliittinen kuuhunta huipentui presidentinvaaleihin

> Euroopassa uudestaan laajoja talouden sulkutoimia monessa maassa

> Euron dollarikurssi heiluu 1,17:n tuntumassa

> Öljyn Brent-laadun hinta laskenut noin 40 dollariin tynnyriltä

Euroalueen inflaatio yhä negatiivista lokakuussa

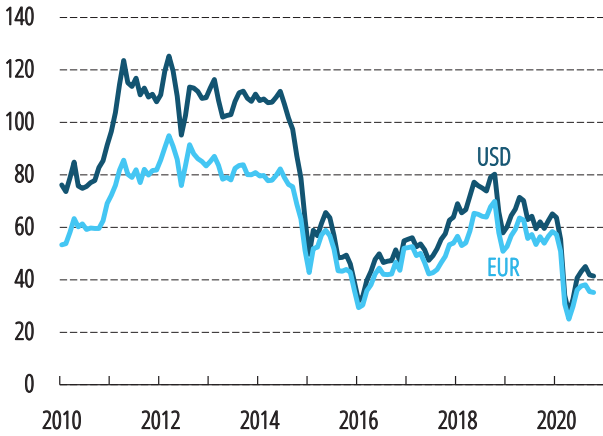
Euroalueen inflaatio oli lokakuussa -0,3 prosenttia Eurostatin ns. flash-estimaatin perusteella. Inflaatio on ollut nyt negatiivista kolmen kuukauden ajan. Myös energian ja prosessoimattoman ruoan hinnoista puhdistettu pohjainflaatio on vaimentunut, se on ollut 0,4 prosenttia kahden kuukauden ajan. Inflaatiota onkin hidastunut erityisesti energian hintojen aleneminen: lokakuun ennakkotiedoissa ne laskivat 8,4 prosenttia viime vuodesta. Lisäksi inflaatiota on laskenut viime kuukausina olennaisesti Saksassa tehty ALV-kevennys. Kiintein veroin laskettu inflaatio onkin euroalueella yhä positiivista.

Euroalueen taloudet kasvoivat todella vauhdikkaasti heinä-syyskuussa

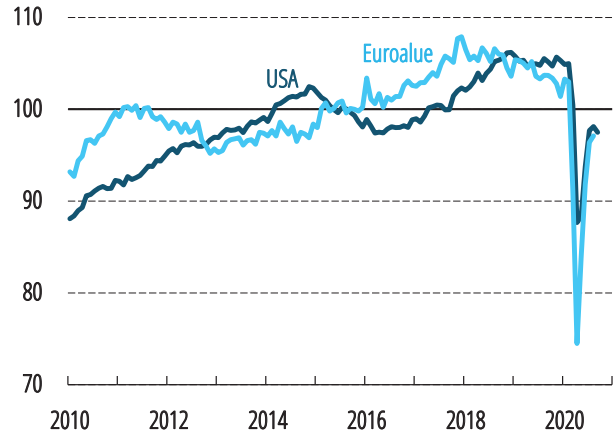
Euroalueen talouskasvu ylsi heinä-syyskuussa jopa 12,7 prosenttiin edellisestä neljänneksestä. Hyvien lukujen taustalla olikin erittäin vaikea kevät, jolloin alueen taloudet sukelsivat ennätysvauhtia. Valuutta-alueen talous oli kuitenkin heinä-syyskuussa yhä 4,3 prosenttia pienempi kuin vastaavana ajankohtana vuosi sitten. Erityisen nopeata talouskasvu oli Ranskassa, Espanjassa ja Italiassa, joissa kasvua kirjattiin edellisestä neljänneksestä 18,2, 16,7 ja 16,1 prosenttia kussakin. Pienintä bkt:n supistuminen vuoden takaisesta oli alustavien tietojen mukaan Liettuassa, jonka talous oli heinä-syyskuussa ainoastaan 1,7 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten.

Yhdysvaltojen bkt kasvoi pontevasti kolmannella neljänneksellä

Yhdysvaltojen bruttokansantuote kasvoi heinä-syyskuussa 7,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ennakkotietojen perusteella. Silti vuoden takaiseen nähden bkt oli yhä 2,9 prosenttia pienempi. Kun vielä ennen koronapandemiaa odotettiin Yhdysvaltojen talouden kasvavan tänä vuonna reilua 2 prosentin vauhtia, voidaan todeta Yhdysvaltojen bkt:n olevan yhä noin 5 prosenttia pandemiaa edeltävän trendikasvunsa alapuolella. Toipumisen riipeys kolmannella neljänneksellä oli silti hieman markkinaodotuksia parempaa. Toisaalta odotukset vuoden viimeiselle neljännekselle ovat vaatimattomat, sillä virustilanne on pahentunut palvelusektorista riippuvaisessa maassa uudestaan. Lisää epävarmuutta tuovat republikaanien ja demokraattien jatkuvat kiistat uudesta elvytyspaketista sekä lähestyvät presidentin- ja kongressivaalit.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta, Brent
(EUR/tyynnyri ja USD/tyynnyri)

Lähde: Macrobond.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähde: OECD.

Teollisuustuotanto ja hinnat (vuosimuutokset, %)

	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka	3 kk ²⁾	Kum. 2019/20 ³⁾	2019	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Teollisuustuotanto									
G7	-9,8				-4,3	-4,3	-1,0		
EU27	-7,4				0,5	-9,6	-1,0		
Euroalue	-7,0	-6,5			14,4	-9,5	-1,6	-9,0	7,0
Suomen 12 tärkeintä vientimaata	-7,8				-2,9	-8,3	-0,7	-7,7	6,9
Kuluttajahinnat									
EU15¹⁾	0,3	0,0	0,0		0,0	0,4	1,2	0,5	1,5
Euroalue, harmonisoitu	0,4	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	0,3	1,2	0,5	1,5
Suomen 14 vientimaata¹⁾	0,5	0,4	0,4		0,3	0,6	1,5	0,5	1,5
Raaka-aineiden hinnat									
Muu kuin energia, HWWI-indeksi	-3,6	13,5	19,2	19,4	18,1	4,8	-2,2	-0,9	3,9
Raakaöljy, USD/tyynnyri, taso	43,2	45,0	41,9	41,4	10,2	42,4	64,1	44,0	50,0

¹⁾ Laskettu kansallisista indekseistä, sis. Ison-Britannian. ²⁾ Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta. ³⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2020 ja HWWI-indeksin osalta muutosta v. 2020. * Ennakkotieto/arvio. Lähteet: OECD, Macrobond, Eurostat.

Korot (%)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka	Viim.	3 kk ka	2019 ka	2020 ¹⁾
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %										
Euribor	-0,27	-0,38	-0,44	-0,48	-0,49	-0,51	-0,52	-0,49	-0,36	-0,42
USA, Libor	0,40	0,31	0,27	0,25	0,24	0,22	0,22	0,24	2,33	0,65
Japani, 3 kk	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07
Iso-Britannia	0,65	0,33	0,19	0,10	0,07	0,06	0,04	0,06	0,81	0,30
Ruotsi, Stibor	0,20	0,10	0,02	0,01	-0,03	-0,07	-0,08	-0,03	-0,03	0,08
Euribor, 12kk	-0,08	-0,15	-0,28	-0,36	-0,41	-0,47	-0,49	-0,41	-0,22	-0,30
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %										
USA	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,7	2,1	0,9
Saksa	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6	-0,5	-0,2	-0,5
Ranska	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,2	0,1	-0,1
Italia	1,7	1,4	1,1	1,0	1,0	0,7	0,7	0,9	1,9	1,2
Espanja	0,7	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	0,1	0,3	0,7	0,4
Belgia	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,3	0,2	-0,1
Kreikka	1,9	1,3	1,2	1,1	1,1	0,9	0,9	1,0	2,6	1,3
Portugali	0,8	0,5	0,4	0,4	0,3	0,2	0,1	0,3	0,8	0,4
Irlanti	0,2	0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3	-0,2	0,3	0,0
Suomi	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	0,1	-0,2

Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka	Viim.	% , 3 kk	% , 12 kk	% , v. alusta ²⁾
Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (ind. 2008/12=100)										
STOXX 50, Euro area	120,9	134,5	137,8	137,0	135,5	132,1	125,4	-4,1	-10,4	-15,4
SP 500, USA	332,7	353,8	365,5	386,5	383,5	389,6	377,2	6,6	14,8	4,3
Nikkei 225, Japani	241,2	265,7	266,4	269,6	269,6	269,6	275,2	1,2	2,8	-3,6
OMX, Helsinki	162,4	174,6	175,6	183,4	183,4	183,4	180,3	4,4	4,3	-2,7

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10 v. ³⁾		USD	Euron valuuttakurssit paikallisissa valuutoissa				
	Libor	Euribor	USA	Saksa		JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
2019	2,33	-0,36	2,14	-0,22	1,12	122,12	7,74	0,88	10,59	73,60
2020/10	0,22	-0,51	0,79	-0,59	1,18	123,89	7,89	0,91	10,40	92,03
2020e	0,57	-0,40			1,14	120,90		0,89	10,51	
2021e	0,37	-0,34			1,18	122,50		0,90	10,36	

¹⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. ²⁾ Vertailulukuna tammikuun keskiarvo. ³⁾ Ei ennustetta.

Lähde: Macrobond.

Metallien jalostuksen viennin määrä supistui elokuussa neljänneksen vuoden takaisesta

> Paperiteollisuuden viennin määrä on pudonnut finanssikriisin tasolle

> Elintarvikkeiden ja puutavaran vienti jäi edellisvuoden lukemiin

> Tuotantotarvikkeiden tuonti pysyi edelleen heikkona

Sähkölaitteiden ja tekstiilien viennin määrä kasvoi elokuussa

Tavaraviennin määrä supistui elokuussa 9,6 prosenttia edellisvuodesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Metallien jalostuksen viennin määrä sukelsi, kuten heinäkuussa, 25 prosenttia edellisvuoden lukemista. Tähän vaikuttivat sekä kaasuputkitoimitusten loppuminen että koronapandemian aiheuttama kysynnän lasku. Toimialan viennin määrä oli elokuussa 2020 noin 10 prosenttia pienempi kuin vuonna 2017 keskimäärin. Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten laitteiden viennin määrä putosi 22 prosenttia vuoden takaisesta. Metallituotteiden viennin määrä supistui 20 prosenttia viime vuoden elokuusta.

Paperiteollisuuden vientimäärä, mukaan lukien kartonki, sellu ja massa, jäi elokuussa neljättä kuukautta peräkkäin erityisen heikoksi supistuessaan 16 prosenttia vuoden takaisesta. Näissä luvuissa ei vielä näy Kaipolan paperitehtaan suunniteltu sulkeminen. Tehdas valmistaa vielä joulukuuhun asti sanomalehtipaperia ja päällystettyä mekaanista painopaperia. Graafisten paperien kysyntä väheni Euroopassa 21 prosenttia tammi-elokuussa vuodentakaiseen verrattuna, mikä ei pelkästään johdu koronataantumasta vaan myös kysynnän trendinomaisesta alenemisestä. Suomessa valmistettujen massa- ja paperiteollisuustuotteiden viennistä arvolla mitattuna 65 prosenttia suuntautui Eurooppaan kuluvan vuoden tammi-elokuussa.

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden, rakennusaineteollisuuden sekä moottorijoneuvojen viennin määrä jäi 7 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Sähkölaitteiden vienti elpyi elokuussa ja kasvoi 12 prosenttia viimevuotisesta. Tekstiilien vienti nousi vajaat 5 prosenttia. Puutavartuotteiden ja elintarvikkeiden vienti jäi edellisvuoden lukemiin. Kokonaisuutena katsottuna tavaravienti on selvästi noussut toukokuun pohjalukemista, mutta on toistaiseksi jämähtänyt vuoden 2016 viennin tasolle. Edessä näyttää olevan vielä pitkä matka ennen kuin päästään vuoden 2019 tasolle. ETLA arvioi syyskuun puolellavälissä julkaistussa ennusteessaan, että tavaravienti supistuu 8,3 prosenttia vuonna 2020.

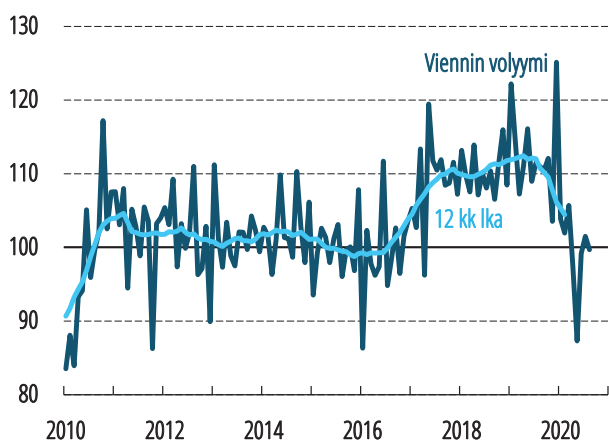
Tavaratuonti jäi elokuussa vajaat 9 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi

Tavaratuonnin määrä laski elokuussa 8,5 prosenttia vuoden takaisesta, kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä. Poltto- ja voiteluaineiden tuonnin määrä jäi peräti 25 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Arvoltaan niiden tuonti väheni 45 prosenttia. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden (ml. kuljetusvälineiden osat ja tarvikkeet) tuonnin määrä supistui 12 prosenttia, mikä ennakoi, että teollisuustuotanto edelleen pysyy heikkona. Investointitavaroiden tuonti on viime kuukausina kehittynyt täysin

odotusten mukaisesti, elokuussa niiden tuontimäärä jäi vain 2,3 prosenttia viimevuotista pienemmäksi. Kestokulutustavaroiden tuonnin syvä pudotus huhti-toukokuussa, mikä johtui henkilöautojen tuonnin voimakkaasta supis-

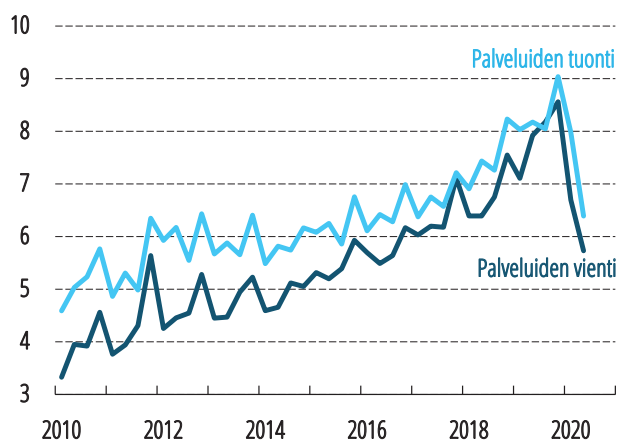
tumisesta, jäi tilapäiseksi. Elokuussa kestokulutustavaroiden tuonti lisääntyi 1,6 prosenttia vuoden takaisesta. Puolikestävien ja kertakulutustavaroiden tuonti oli sen sijaan 1,6 prosentin laskussa.

Tavaraviennin volyymi, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Palveluiden viennin ja tuonnin arvo (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

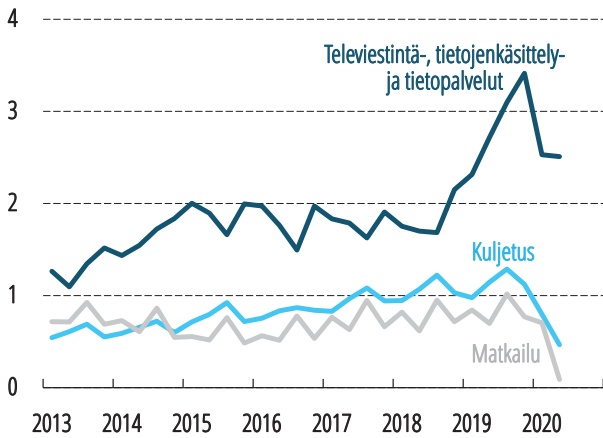
Ulkomaankauppa ja vaihtotase (vuosimuutokset, %, ja mrd. euroa)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2019 ³⁾	Ennuste 2/2020	Ennuste 2/2021
Tavaroiden vienti, %										
Määrä	-24,5	-9,0	-8,2	-9,6		4,2	-11,6	3,9	-8,3	4,3
Hinta⁴⁾	-8,0	-5,8	-5,0	-5,4	-6,9	0,9	-5,5	-0,9	-4,4	2,2
Tavaroiden tuonti, %										
Määrä	-17,8	-2,2	-6,5	-8,5		2,5	-6,7	-0,7	-7,6	5,1
Hinta⁴⁾	-9,4	-6,5	-6,7	-5,9	-7,3	1,8	-6,2	0,0	-7,2	1,4
Vaihtotase, mrd. eur	-0,2	-0,3	-0,1	0,3			-2,2	-1,1	-1,4	-0,8
Kauppataase, mrd. eur	0,2	0,3	0,0	0,2			1,1	2,5	3,4	3,7

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä. ²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

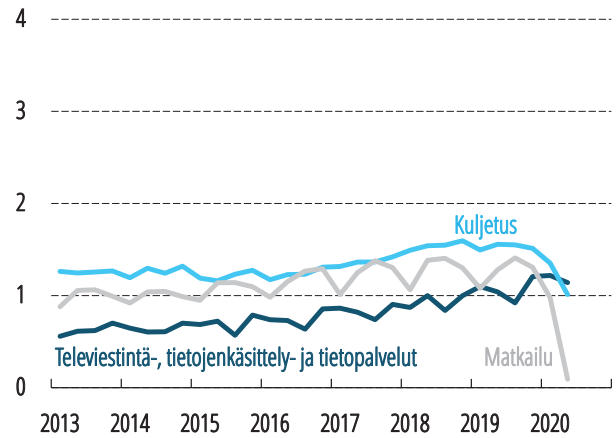
³⁾ Kansantalouden tilinpidossa. ⁴⁾ Indeksi 2010=100. Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Eräiden palveluerien viennin arvo (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Eräiden palveluerien tuonnin arvo (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Viennin määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	Arvo-osuus 2019 (%)	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	Kum. ¹⁾
Paperiteollisuus (17)	14,9	-17,3	-13,9	-14,4	-15,9	-12,9
Koneet ja laitteet (28)	13,3	-23,8	6,7	9,9	-3,0	-4,1
Metallien jalostus (24)	13,1	-27,2	-14,8	-25,0	-25,3	-16,8
Kemikaalit ja lääkkeet (20, 21)	8,8	-18,0	14,7	-5,0	-7,4	1,0
Öljytuotteiden valmistus (19)	8,1	-1,2	-27,3	11,7	-2,7	-2,6
Moottoriajoneuvot (29)	6,5	-75,5	-34,9	-32,3	-7,0	-35,8

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin ja tuonnin määrä (vuosimuutos, %)

	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2019 I-IV	Ennuste 2/2020	Ennuste 2/2021
Vienti yhteensä	6,3	5,4	9,2	9,7	-5,8	-12,5	7,7	-11,9	5,5
Tavarat	5,1	-1,6	4,2	8,5	-5,7	-5,3	4,0	-8,3	4,3
Palvelut	9,3	23,0	20,4	12,5	-5,9	-26,9	16,2	-18,9	8,6
Tuonti yhteensä	3,1	4,9	5,1	0,2	0,7	-13,9	3,3	-10,3	6,2
Tavarat	-2,0	3,1	2,9	-4,3	1,5	-10,5	-0,1	-7,6	5,1
Palvelut	14,3	8,7	9,9	9,1	-0,9	-20,7	10,4	-15,5	8,7

Lähde: Tilastokeskus.

Vähittäiskaupan kehitys keskimäärin hyvää

- > Vähittäiskauppa kasvaa edelleen keskimäärin reipasta vauhtia...
- > ... kovin kasvu on kuitenkin tasaantunut
- > Henkilöautojen ensirekisteröinnit alas lokakuussa

Vähittäiskaupan myynnin määrä selvässä kasvussa

Ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan myynnin määrä (alkuperäinen sarja) kasvoi syyskuussa 3,6 prosenttia edellisvuodesta. Ripeä tahti on siten pitänyt pintansa, vaikka se onkin kesästä hieman hidastunut.

Kauppan myynnin määrä oli kesäkuukausina 5,7 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Kodintekniikan vähittäiskaupan kasvu oli 14 prosenttia, mitä nostaa indeksiteknisesti laadun ja teknisten ominaisuuksien paraneminen. Kauppa oli pirteää myös mm. veneissä ja veneilytarvikkeissa (+12 %), urheiluvälineissä (+11 %), huonekalu-, sisustus- ja taloustavaroiden kaupassa (+8 %) sekä apteekkeissa ym. (+7 %).

Sen sijaan ajoneuvojen polttoaineiden vähittäiskauppa aleni 5 prosenttia, kirjojen, sanomalehtien ja paperitavaran 11 prosenttia sekä vaatteiden ja jalkineiden 11 prosenttia.

Kesäkuukausina vähittäiskaupan kausitasoitettun myynnin määrä kasvoi 3,1 prosenttia kevätkuukausista, eli erittäin nopeasti. Kesäkuu oli huippukuukausi, jonka tasosta heinä- ja elokuu jäivät hieman jälkeen. Kesäkuukausien kova kasvu johtuu mm. koronakevään maaliskuuhuhtikuun heikosta kehityksestä. Sen jälkeen kehitys on tasaantunut.

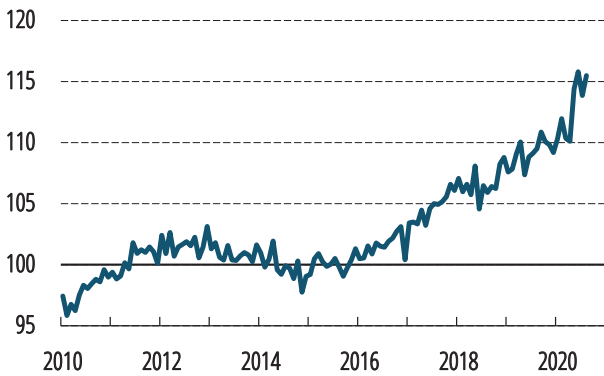
Kauppan alan sisällä on kuitenkin ollut suuria eroja. Huomattavaa elpymistä on nähty vaatteiden ja jalkineiden vähittäiskaupassa (+98 % kevästä), optisella alalla (+62 %) sekä ajoneuvojen polttoainekaupassa (+12 %). Rautakauppatavaroiden myynnin määrä kääntyi neljän prosentin laskuun kevätkuukausista.

Pandemiatilanne on uudelleen pahentunut syyskuukausina, mikä voi ainakin osittain näkyä samansuuntaisina muutoksina kuin mitä keväällä tapahtui eri kaupan aloilla.

Henkilöautojen ensirekisteröinnit alas lokakuussa.

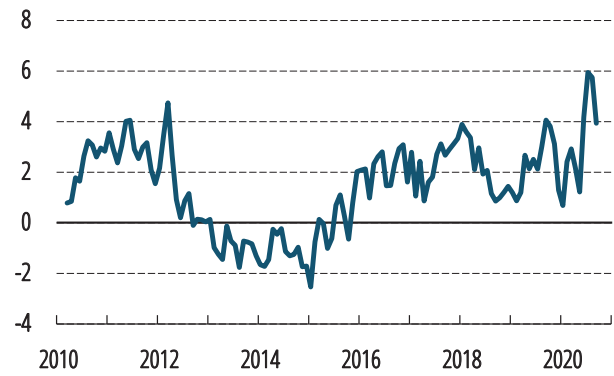
Ensirekisteröintien määrä oli lokakuussa 20 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin. Koko tänä vuonna bensiini- ja dieselkäyttöisten henkilöautojen ensirekisteröinnit ovat romahtaneet 32 ja 40 prosenttia viime vuodesta. Sen sijaan sähkö- ja hybridautojen määrä on kasvanut selvästi.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (ind. 2015=100)

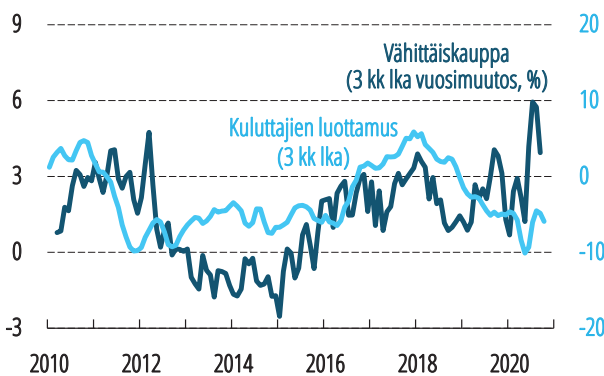
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

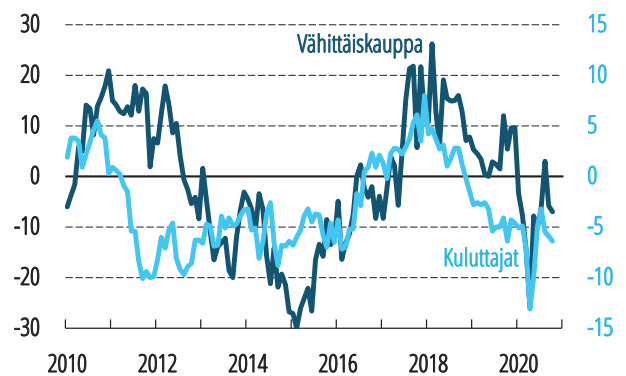
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

Lähteet: Tilastokeskus, DG ECFIN, Macrobond.

Luottamusindikaattorit (saldot)

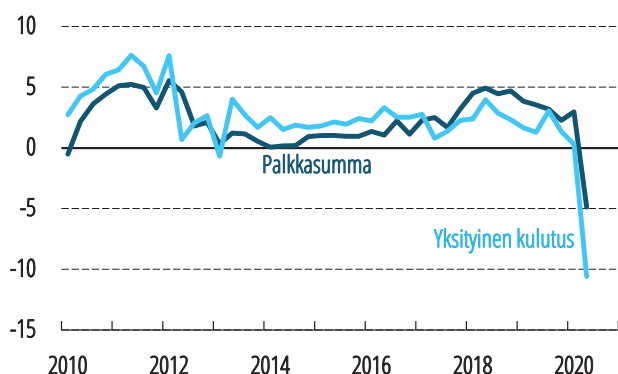
Lähteet: DG ECFIN, Macrobond.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2020 Maalis	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys
Vähittäiskauppa	2,9	2,2	1,2	4,2	5,9	5,7	3,9
Päivittäistavarakauppa	3,5	4,5	5,4	6,7	6,3	5,3	4,6
Tavaratalokauppa	-2,5	-3,8	-4,0	4,7	7,4	6,2	
Erikoiskauppa yhteensä	3,7	1,0	-1,9	0,9	4,7	5,8	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	10,9	14,4	13,8	16,5	14,2	14,0	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	7,1	11,3	12,1	12,4	9,6	5,7	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	-5,7	-3,8	-2,3	9,7	17,7	11,1	
Moottorijoneuvojen kauppa ja korjaus	1,0	-7,0	-15,2	-14,8	-5,6	0,6	

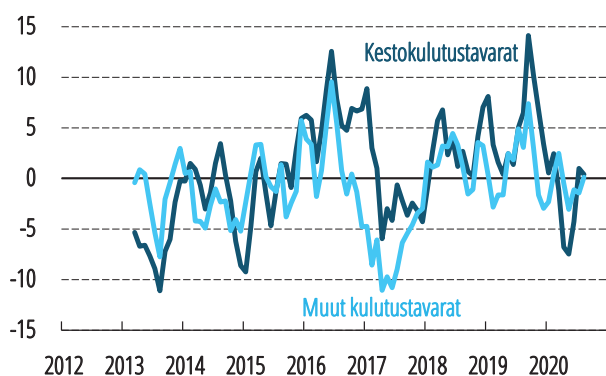
Alluperäinen, työpäiväkorjaamaton tilasto. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (vuosimuutos, %)

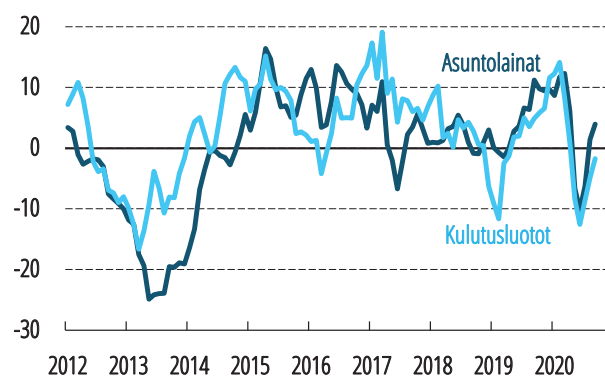
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kulustavarojen tuonnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähde: Suomen Pankki.

Yksityisten kulutusmenojen määrä (vuosimuutos, %)

	2018 IV	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	Ennuste 2/2020	Ennuste 2/2021
Yksityiset kulutusmenot	1,0	0,3	0,1	2,3	0,7	-0,6	-10,9	-5,4	4,0
Kestävät kulustavarat	-0,4	-2,2	-0,3	7,2	7,2	1,4	-6,4	-4,4	4,6
Puolikestävät tavarat	0,2	3,3	1,2	5,3	0,1	-7,5	-18,2	-10,5	5,5
Lyhytikäiset tavarat	-0,1	-2,4	0,1	0,0	-1,0	2,0	0,4	0,9	-0,2
Palvelut	2,5	1,5	0,8	3,1	1,2	-1,7	-15,4	-7,8	5,9

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Rakentaminen laskussa

> Rakennusuhdanne heikkeni kesän piristymisen jälkeen

> Kotitaloudet nostaneet asuntolainoja ripeästi

Rakentamisen suhdanne heikkenee. Tilastokeskuksen mukaan rakennuslupia myönnettiin kesä-elokuussa noin 25 prosenttia viime vuotta vähemmän. Kuumäärät vähenivät kaikissa rakennustyypeissä.

Uudisrakennustuotanto väheni vuodentakaisesta 5,2 prosenttia. Uusia rakennushankkeita myös aloitettiin kesä-elokuussa 15 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten.

Rakennusaineteollisuuden tuotanto supistui 1,7 prosenttia, mutta maa- ja vesirakentamisen myynnin määrä kasvoi 16 prosenttia.

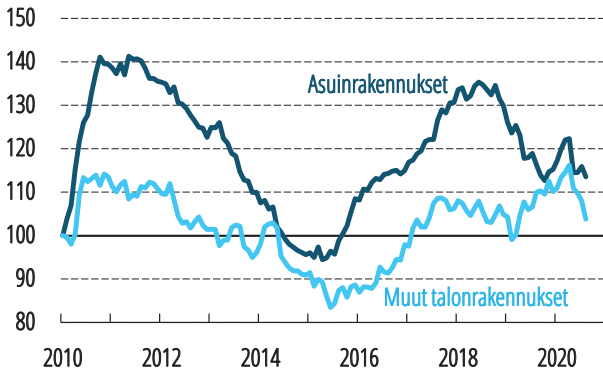
Investointitavaroiden tuotanto supistui kesä-elokuussa 2,4 prosenttia vuodentakaisesta.

Kotitalouksien asuntolainojen kysyntä on taas elpynyt, ja vuoden kolmannella neljänneksellä uusia asuntolainoja nostettiin jo melkein 4 prosenttia vuodentakaista enemmän. Asuntojen hinnat ovat nousseet maltillisesti, vajaan prosentin vuoden kolmannella neljänneksellä.

EK:n lokakuun Suhdannebarometrin mukaan teollisuuden suhdannetilanne on jatkunut syksyllä haastavana, ja näkymät säilyvät edelleen heikkoina. Korona-keväästä teollisuus selvisi kohtalaisen hyvin vahvan tilauskannan ansiosta. Tuotanto-odotukset ovat nousseet keväästä, mutta ovat edelleen pessimistiset. Uudet tilaukset ovat vähentyneet huomattavasti.

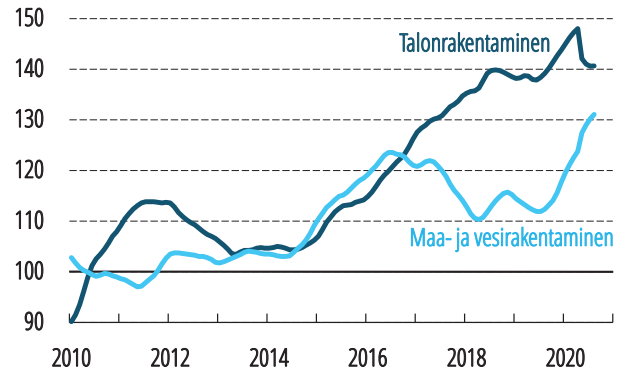
Rakentamisessa tilanne on kääntynyt kesän hienoisesti positiivisemmän jakson jälkeen uudelleen laskuun. Tilauskanta on pudonnut selkeästi tavanomaisen tason alapuolelle ja odotukset tulevista tuotannon ja myynnin määristä ovat heikot. Kysynnän puute on vielä aiempaa selvemmin suurin tuotannon kasvun este.

Uudisrakennuksen aloitukset (m³) (12 kk lka, ind. 2010/1=100)

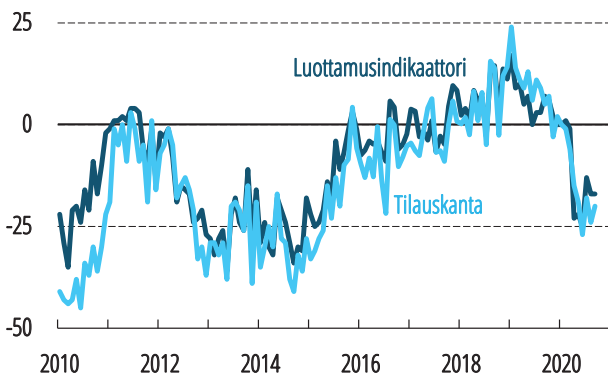
Lähde: Tilastokeskus.

Rakennusyritysten myynnin määrä, trendi (ind. 2010=100)

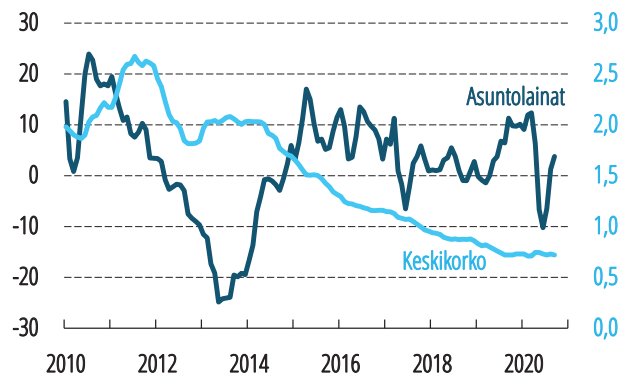
Lähde: Tilastokeskus.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

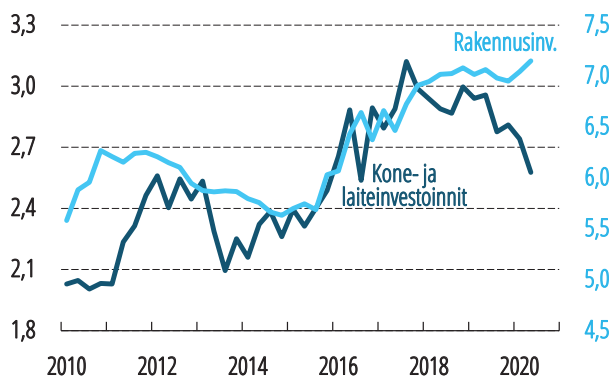
Lähde: Eurostat.

Kotitalouksien nostamat asuntolainat, 3 kk, summa (vuosimuutos, %)

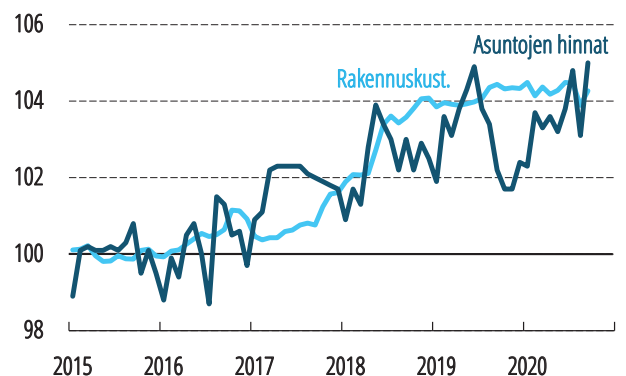
Lähde: Suomen Pankki.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien määrä, kausitasoitus

Mrd. euroa vuoden 2010 kiintein hinnoin. Lähde: Tilastokeskus.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Ennakoivia indikaattoreita (vuosimuutos, %, ellei toisin ilmoitettu)

	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka	3 kk ¹⁾	2019	Ennuste 2/2020 2020 2021	
Investointitavaroiden tuonti (määrä)	2,4	-7,7	-2,3			3,7	1,2	-5,4	2,8
Investointitavaroiden tuotanto (määrä)	-3,1	-7,7	3,5			-0,7	9,6		
Rakennusaineteoll. tuotanto (määrä)	-2,0	1,4	-4,0			-0,4	-2,4		
Rakennusten aloitukset (m³)	-5,3	-11,1	-27,6			-3,5	-0,9		
Asuinrakennukset	0,2	20,5	-20,9			-0,9	-13,0		
Muut rakennukset	-7,6	-22,1	-29,9			-4,6	5,4		
Uudisrakentamisen määrä yhteensä	-2,6	-4,4	-8,5			-0,6	-0,9	-1,1	-0,5
Asuntorakentaminen	-2,9	-3,8	-6,9			-1,5	-7,0	-0,9	-0,2
Muu talonrakentaminen	-2,4	-4,8	-9,6			0,0	4,3	-1,5	-0,9
Rakentamisen luottamusind., saldo²⁾	-25,0	-13,0	-17,0	-17,0	-17,0				

¹⁾ Vuosummaasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. ²⁾ Eurostat.

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli.

Investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2020 Q _t /Q _{t-1} ¹⁾	2019 I-IV ¹⁾	Ennuste 2/2020 2020 2021	
Investoinnit yhteensä	1,0	-2,6	-3,5	-1,2	-1,4	-0,7	-1,0	-3,4	0,7
Yksityiset investoinnit	-0,3	-2,1	-4,5	-2,3	-3,2	-1,2	-1,5	-5,2	0,8
Julkiset investoinnit	7,5	-4,9	0,5	4,0	7,6	1,9	1,3	5,0	0,4
Koneet ja laitteet	3,2	-3,8	-6,0	-6,3	-13,8	-6,0	-1,8	-13,0	3,2
Rakennusinvestoinnit	1,3	-1,6	-1,9	1,0	2,9	1,5	-0,2	-0,2	-0,9
Asuinrakentaminen	-0,4	-4,9	-3,4	-1,6	2,1	1,1	-2,1	-1,0	-0,2
Muu talonrakentaminen	5,3	5,3	1,4	2,6	3,4	2,6	4,1	-1,8	-1,0
Maa- ja vesirakentaminen	-2,1	-6,1	-4,8	6,5	4,9	0,4	-4,0	7,0	-2,5
Muut investoinnit	-3,1	-5,2	-4,7	-2,2	-1,0	-2,1	-2,6	-1,0	3,0

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä. Lähde: Tilastokeskus.

Elokuussa kokonaistuotanto jäi heinäkuun tasolle

> Teollisuuden tuotanto-odotukset nousivat lokakuussa

> Rakennusteollisuuden luottamus pysyi ennallaan

> Palvelujen kysynnän odotetaan hieman vähenevän

Kokonaistuotanto jäi elokuussa 4,5 prosenttia viimevuotista pienemmäksi

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto putosi elokuussa 4,5 prosenttia vuoden takaisesta. Työpäiväkorjattuna tuotanto väheni 3,3 prosenttia. Kausitasoitettuna tuotanto laski elokuussa 0,1 prosenttia heinäkuusta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto supistui elokuussa työpäiväkorjattuna 2,7 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualojen tuotanto laski 3,1 prosenttia ja alkutuotanto väheni 12,6 prosenttia.

Tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto supistui kuluvan vuoden tammi-elokuussa 3,4 prosenttia vuodentakaisesta. Työpäiväkorjatun tilastosarjan mukaan kokonaistuotanto väheni 3,2 prosenttia. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto väheni alkuperäisen sarjan mukaan 3,6 prosenttia. Palvelualojen tuotanto oli 3,4 prosentin laskussa. Alkutuotanto väheni 2,5 prosenttia vuodentakaisesta.

Suomen bruttokansantuote kasvoi vuonna 2019 tämänhetkisten tietojen mukaan 1,1 prosenttia. Etlä arvioi syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että bkt supistuu tänä vuonna noin 4,5 prosenttia koronapandemian seurauksena.

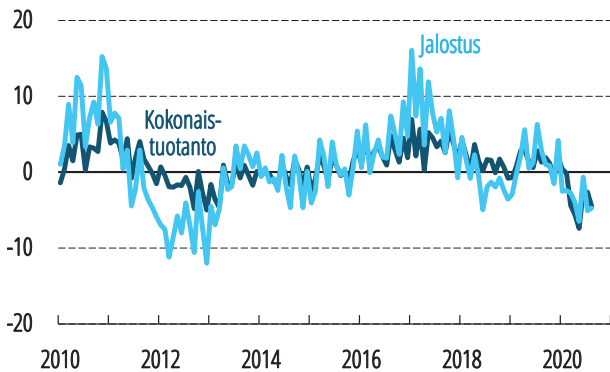
Suomessa teollisuuden luottamus nousi lokakuussa

Euroopan komission julkaisema teollisuuden luottamusindikaattori nousi EU:ssa ja euroalueella vajaat 2 pistettä lokakuussa. Tuotanto-odotukset laskivat jonkin verran molemmilla alueilla. Tilauskannat kohenivat selvästi. Valmistuotevarastot pienenevät vain vähän. Suomessa teollisuuden luottamus nousi selvästi lokakuussa, kun tuotanto-odotukset nousivat 5 pistettä ja tilauskannat kohenivat. Myyntihintaodotukset nousivat merkittävästi lokakuussa.

EU:ssa ja euroalueella rakentamisen luottamus nousi vain vähän lokakuussa. Suomessa rakennusteollisuuden luottamus pysyi ennallaan elo-syyskuun lukemissa.

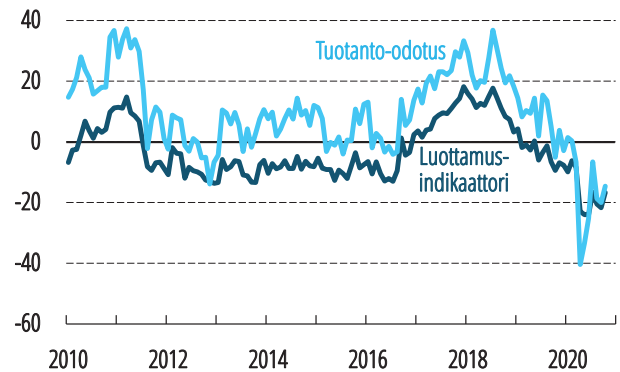
Palvelualojen luottamusindikaattori heikkeni hieman EU:ssa ja euroalueella lokakuussa. Seuraavan kolmen kuukauden aikana kysynnän odotetaan heikenevän merkittävästi molemmilla alueilla. Suomessa palvelusektorin luottamus nousi yhden pisteen lokakuussa. Liiketoiminnan tilanteen koettiin vain hieman parantuneen lokakuussa, ja kysynnän odotettiin hieman vähenevän seuraavan kolmen kuukauden aikana.

Tuotanto
(vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden odotukset
(saldoluku)

Lähde: Euroopan komissio.

Kokonaistuotanto toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2019	Ennuste 2/2020	2021
Bkt markkinahintaan	0,4	1,3	2,0	0,8	-2,0	-6,6	1,1	-4,5	3,2
Alkutuotanto	1,5	-2,8	5,3	0,8	-6,2	2,1	1,2	-0,8	1,6
Teollisuus (B, C, D, E)	0,1	4,8	6,6	3,2	-2,2	-5,8	3,7	-6,5	3,2
Rakentaminen	-1,4	-4,3	-4,8	-4,7	-3,2	2,1	-3,9	-0,2	-0,8
Palvelut	1,5	1,5	1,4	0,6	-0,8	-6,0	1,2	-2,8	3,3
Bkt muutos edellisestä neljänneksestä	0,3	0,9	-0,2	-0,6	-1,4	-4,4			

Lähde: Tilastokeskus.

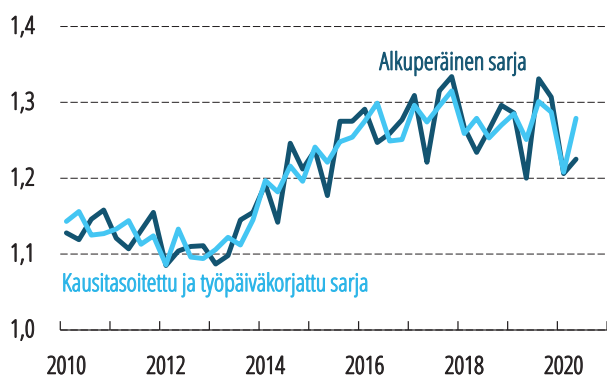
Indikaattoreita (vuosimuutos, % tai saldo)

	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka	Kum. ¹⁾
Kokonaistuotanto	-2,5	-2,6	-4,5			-3,4
Alkutuotanto	7,4	9,1	-13,2			-2,5
Jalostus	-0,6	-5,1	-4,7			-3,6
Palvelut	-3,6	-2,1	-3,9			-3,4
Teollisuuden luottamusindeksi, saldo	-24	-17	-21	-22	-17	
Rakentamisen luottamusindeksi, saldo	-25	-13	-17	-17	-17	
Palvelujen luottamusindeksi, saldo	-37	-19	-15	-16	-15	

¹⁾ Kumulaatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

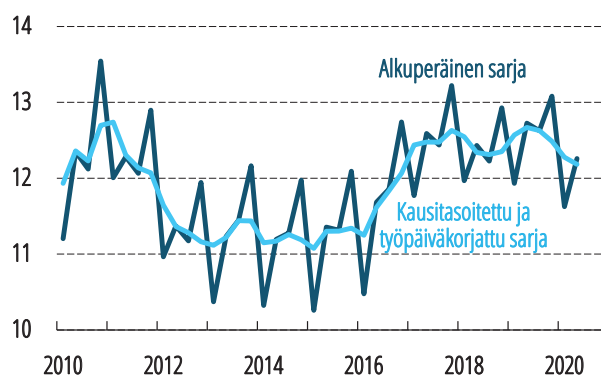
Lähteet: Tilastokeskus, Euroopan komissio (Business and Consumer Survey Results).

Alkutuotanto (mrd. 2010 euroa)

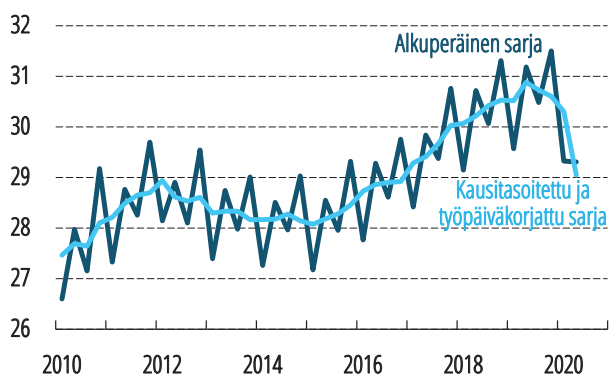
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto (mrd. 2010 euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palvelujen tuotanto (mrd. 2010 euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto piristyi selvästi elokuussa

> Tekstiilien valmistus kohosi kolmanneksen

> Juomien tuotanto kääntyi kasvuun

> Kemianteollisuuden tilaukset lisääntyivät elokuussa

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto kasvatti teollisuustuotantoa tuntuvasti elokuussa

Koko teollisuuden tuotanto supistui elokuussa 4,5 prosenttia viimevuotisesta teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattuna tuotanto pieneni 2,4 prosenttia. Kausitasoitettuna koko teollisuuden tuotanto väheni elokuussa 2,9 prosenttia vuoden takaisesta, mutta kasvoi 2 prosenttia heinäkuusta.

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto kuitenkin piristyi selvästi elokuussa ja kasvoi kausitasoitettuna 11 prosenttia vuoden takaisesta. Tekstiilien tuotanto puolestaan kohosi yllättäen 30 prosenttia. Koneiden ja laitteiden tuotanto nousi 6 prosenttia edellisvuodesta. Juomien tuotanto lisääntyi vajaat 4 prosenttia, mutta elintarvikkeiden valmistus väheni. Energiasektorin tuotanto nousi vajaan prosentin, ja metallituotteiden valmistus jäi edellisvuoden lukemiin. Kaikkien muiden toimialojen tuotanto väheni.

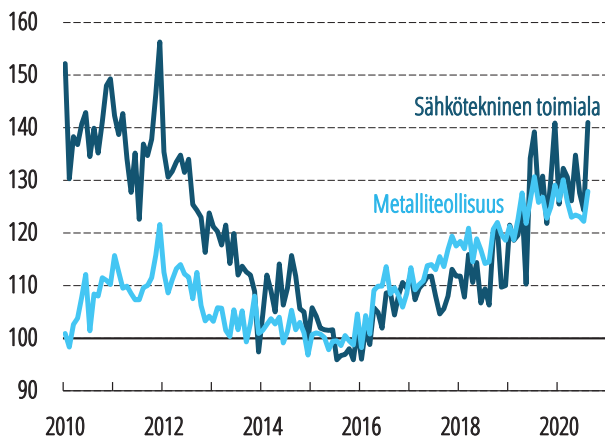
Tammi-elokuussa koko teollisuuden tuotanto jäi 3,1 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Tehdasteollisuuden tuotanto poislukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus supistui samalla ajanjaksolla 4,3 prosenttia vuoden takaisesta. Etlä arvioi syyskuun ennusteessaan, että teollisuustuotanto supistuu tänä vuonna 4,8 prosenttia.

Uusien tilausten arvo nousi elokuussa kausitasoitettuna vajaat 4 prosenttia heinäkuusta

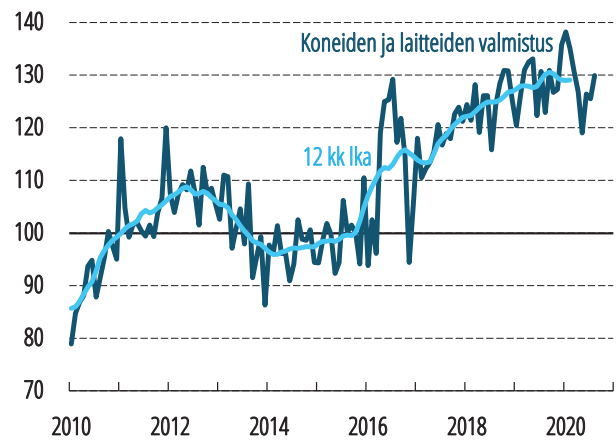
Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo jäi elokuussa alkuperäisen tilastosarjan mukaan 17,3 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Tilaukset ovat nyt vähentyneet kahdeksan kuukautta peräkkäin. Uusien tilausten arvo sukelsi toukokuussa alimpaan arvoonsa vuoden 2009 jälkeen alkuperäisen sarjan mukaan, mutta kausitasoitettuna ja työpäiväkorjatun sarjan mukaan tilausten arvo oli matlimmillaan heinäkuussa. Kausitasoitettuna uudet tilaukset nousivat elokuussa arvoltaan 3,9 prosenttia heinäkuusta.

Paperi- ja kartonkituotteiden tilausten arvo putosi elokuussa 24 prosenttia, ja metalliteollisuuden tilaukset laskivat 19,1 prosenttia vuoden takaisesta. Kemianteollisuuden yritysten uudet tilaukset sen sijaan lisääntyivät arvoltaan 3,6 prosenttia viimevuotisesta.

Tammi-elokuussa uusien tilausten arvo väheni kaiken kaikkiaan 14,7 prosenttia vuoden takaisesta. Paperiteollisuuden uusien tilausten arvo jäi 20,9 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Metalliteollisuuden tilaukset supistuivat 14,8 prosenttia, ja kemianteollisuudessa tilaukset olivat 2,6 prosentin laskussa.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

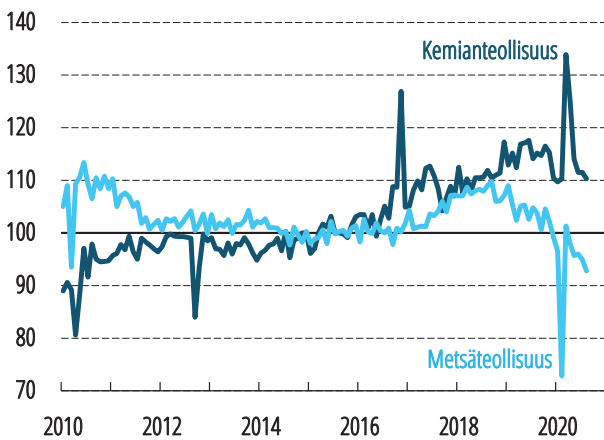
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (ind. 2015=100, vuosimuutos, %)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2019 ^{E 3)}	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Metalliteollisuus	-0,6	-3,8	-7,5	0,3	0,2	-0,9	7,5	-6,1	6,1
Metallien jalostus	-10,9	-9,2	-10,5	-7,0	-5,2	-4,1	-4,2	-6,0	3,0
Kone- ja metallituoteteollisuus	-9,3	-1,7	-2,9	-2,0	1,9	-2,4	3,8	-4,1	4,7
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	22,2	-4,9	-10,7	11,1	0,4	4,1	23,6	-9,9	10,6
Metsäteollisuus	-9,1	-6,4	-9,4	-10,6	-3,8	-10,9	-1,2	-7,7	3,4
Puutavateollisuus	-7,3	-2,8	-7,6	-3,3	-0,1	-8,9	-0,8	-7,0	-1,1
Paperiteollisuus	-9,3	-8,1	-10,1	-13,4	-5,2	-11,6	-1,3	-8,0	5,5
Kemianteollisuus	-2,6	-5,2	-2,3	-4,3	-10,7	-0,2	7,0	-3,2	-0,5
Elintarviketeollisuus	-9,1	-3,6	-1,6	-1,2	5,4	-3,5	0,6	-1,6	0,8
Tevanake-teollisuus	-8,1	-12,1	-4,3	5,9	6,9	-7,2	2,4	-7,9	3,8
Muu tehdasteollisuus	-10,6	-7,7	-4,0	-6,7	0,6	-5,2	-1,1	-4,3	-0,5
Tehdasteollisuus yhteensä	-4,0	-5,4	-5,1	-2,9	-1,2	-3,1	4,7	-5,3	3,4
Tehdasteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	-9,2	-6,2	-4,1	-4,5	-1,2	-4,3	2,1	-4,5	2,3
Kaivostoiminta ja louhinta	29,3	5,8	-22,8	-25,4	-26,1	-5,4	-11,2	-0,4	1,4
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	-2,1	-3,2	-3,5	0,6	-2,7	-2,6	-1,0	-0,5	1,3
Koko teollisuus	-3,9	-6,2	-5,7	-2,9	-1,7	-3,1	3,8	-4,8	3,2

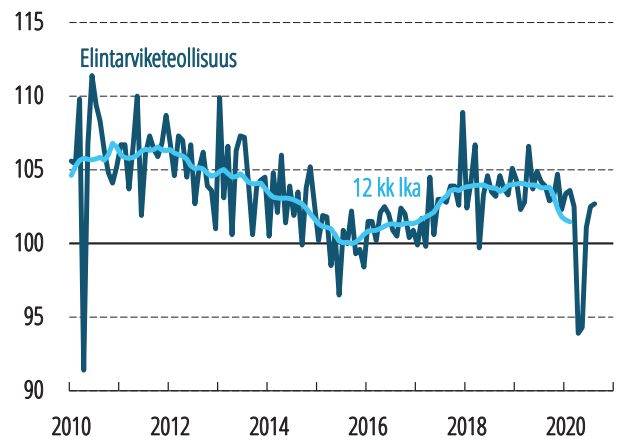
¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna. ²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankautaan. ³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

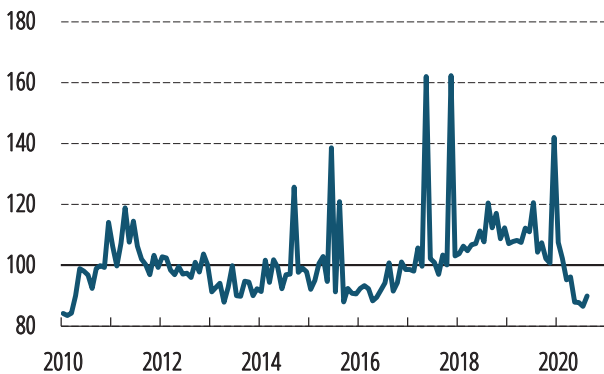
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Arvonlisäyksen määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2019 I	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2019 I-IV	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2021 2021
Koko teollisuus	0,1	4,8	6,6	3,2	-2,2	-5,8	3,7	-6,5	3,2
Tehdasteollisuus	1,1	5,5	8,2	4,9	-2,3	-6,2	4,9	-7,7	3,6
Metsäteollisuus	2,0	5,5	9,1	2,3	-18,1	-6,7	4,7	-12,2	4,0
Kemianteollisuus	4,4	20,2	19,3	24,1	1,0	-7,4	16,8	-4,7	2,2
Metalliteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	1,2	3,7	5,2	-0,1	1,5	-6,9	2,4	-5,3	3,4
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-4,0	0,1	8,8	10,2	-2,9	0,9	3,5	-17,0	8,1
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	2,7	2,1	-0,2	-1,6	-2,3	-1,7			

Lähde: Tilastokeskus.

Työttömyysasteen trendiluku 8,4 prosenttia syyskuussa

> Työllisyys- ja työttömyysasteen trendit poikkeuksellisen epävarmoja

> Rakennusalalla työllisyys ja työtunnit kasvoivat vuodentakaisesta

Tilastokeskuksen mukaan työttömiä oli syyskuussa 29 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Työllisten määrä sitä vastoin väheni vain 1,4 prosenttia. Työn tarjonta kasvoi vuodentakaisesta, ja työvoiman ulkopuolella oli syyskuussa 7 000 henkeä vähemmän kuin vuosi sitten.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastossa työttömiä oli 40 prosenttia vuodentakaisesta enemmän. Yli vuoden työttömänä olleita oli 30 prosenttia enemmän.

Työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli 72 prosenttia eli 0,7 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta alhaisempi. Työttömyysaste syyskuussa oli 7,6 %, kun se vuosi sitten oli 5,9 %.

Työllisyys- ja työttömyysasteen trendiin liittyy koronaviruspandemian vuoksi poikkeuksellista epävarmuutta, ja luvut ovat muuttuneet oleellisesti edellisestä tilastojulkistuksesta. Kevään työllisyyden pudotus on nyt syyskuussa tulkittu tasomuutokseksi, mikä näkyy kuviossa työllisyys- ja työttömyysasteiden jyrkkänä muutoksena.

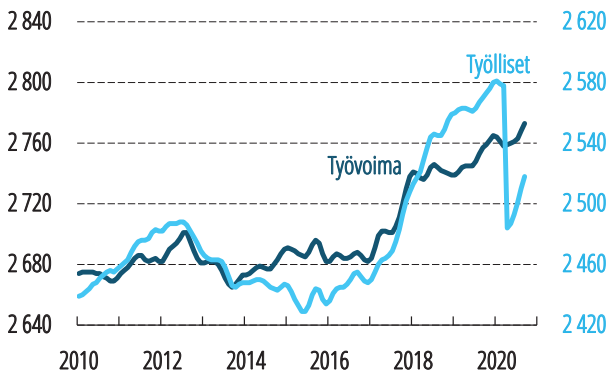
Toimialoittain tarkasteltuna työllisyys väheni eniten alkutuotannossa, jossa työllisiä oli 13 prosenttia viime vuoden syyskuuta vähemmän, sekä teollisuudessa, -2,5 prosenttia. Rakentamisessa työllisyys jopa kasvoi 3,6 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Myös julkisella sektorilla työllisyys kasvoi melkein 3 prosenttia.

Rakentamisen toimialalla lisääntyivät myös tehdyt työtunnit, runsaat 11 prosenttia. Työpanos kasvoi vuodentakaisesta myös alkutuotannossa, liikenteen ja rahoituksen toimialoilla sekä julkisella sektorilla. Vain teollisuuden ja kaupan alan työtunnit supistuivat.

Vaikka TEM:ssä oli uusia työpaikkoja avoinna 11 prosenttia vuodentakaisesta vähemmän, näyttää niiden määrä kuitenkin olevan kasvussa.

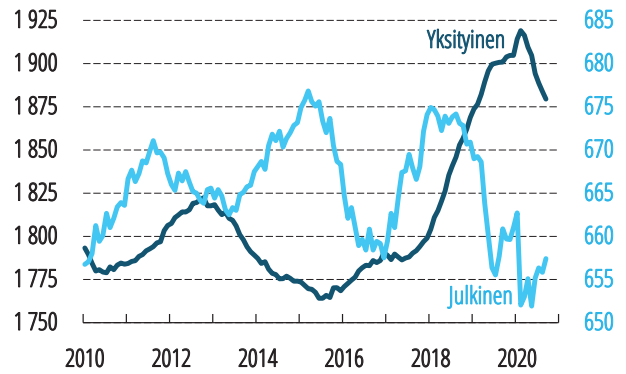
Kokoaikaisesti lomautettujen määrä on yhä huomattavan korkealla, mutta määrä vähenee kuukausi kuukaudelta.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

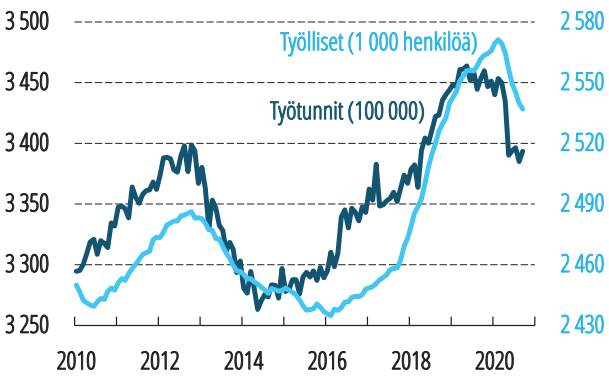
Lähde: Tilastokeskus.

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, 12 kk lka summa (1 000 henkilöä)

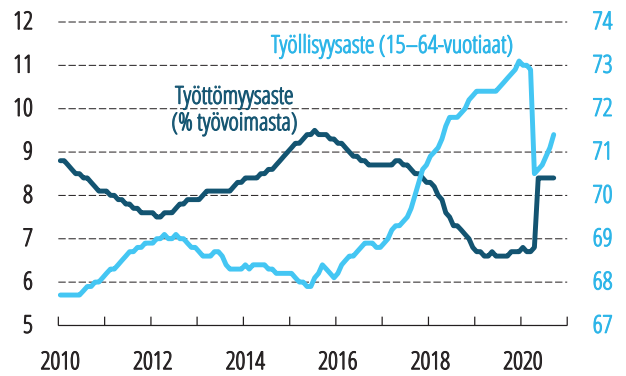
Lähde: Tilastokeskus.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk lka summa

Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

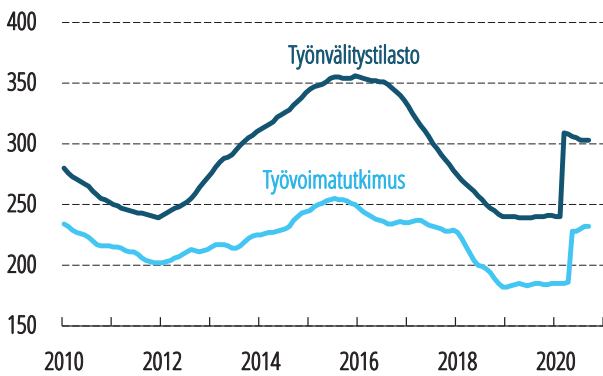

Lähde: Tilastokeskus.

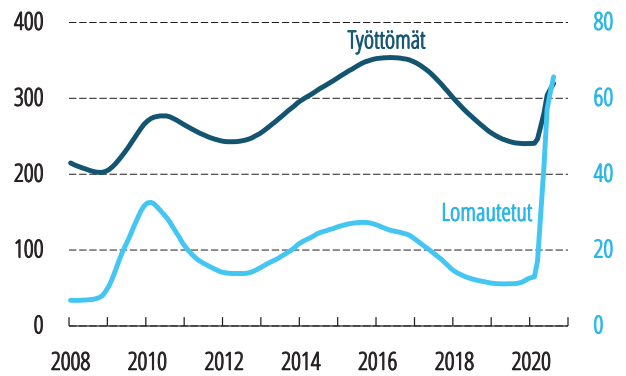
Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	3 kk ¹⁾	2019	Ennuste 2/2020	Ennuste 2/2021
Alkutuotanto	0,0	-18,9	-2,0	-2,5	-13,0	-1,8	4,1	-1,8	-3,2
Teollisuus	0,8	-6,4	1,3	0,9	-2,5	-0,3	-2,3	-3,2	-0,9
Rakennustoiminta	-8,0	0,0	-0,5	-5,9	3,6	-0,5	-2,7	0,5	-1,7
Palvelut	-4,5	-2,1	-2,6	-2,8	-0,8	-0,6	1,9	-2,4	1,3
Julkinen sektori	-5,8	6,2	2,2	-0,9	2,9	0,4	-2,6	2,9	0,9
Työlliset yhteensä	-3,7	-3,3	-1,9	-2,5	-1,3	0,9	1,0	-2,3	0,6
Työvoiman tarjonta	-1,7	-1,4	-0,1	-0,9	0,4	0,3	0,3	-0,7	0,3
Työttömyysaste, kausitasoitettu sarja	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4		6,7	8,1	7,9
Työllisyysaste, kausitasoitettu sarja	70,6	70,7	70,9	71,1	71,4		72,6	71,2	71,7

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.
Lähde: Tilastokeskus.

Työttömyys, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö ja Tilastokeskus.

Työttömät ja lomautetut,
12 kk lka summa

Lähde: Työministeriö.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Työpanos (vuosimuutos, %)

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys
Alkutuotanto	4,4	-18,0	3,0	-10,1	2,3
Teollisuus	-14,2	-1,7	2,2	-0,4	-2,0
Rakennustoiminta	-12,5	13,4	5,4	-3,8	11,4
Kauppa	-27,4	-12,2	-4,6	-8,3	-3,0
Liikenne	-11,4	1,0	-8,8	-14,0	2,9
Rahoitus, liike-elämää palveleva toiminta	-7,2	13,7	7,1	-0,3	5,4
Julk. ja muut yhteiskunnalliset palvelut	-15,5	4,5	3,0	0,0	4,1
Yhteensä	-13,9	1,4	1,1	-3,9	2,8

Lähde: Tilastokeskus.

Inflaatio pysyi 0,2 prosentissa

> Inflaatio vakaa syyskuussa

> Hintoja nostivat vain elintarvikkeet, juomat, tupakka ja terveys

> Arvonlisäverotuksen keventäminen on alentanut väliaikaisesti euroalueen inflaatiota

Elintarvikkeet pitkälti inflaation takana

Kuluttajahintainflaatio oli elo- ja syyskuussa 0,2 prosenttia. Eri tuoteryhmissä tapahtui kuitenkin erisuuntaista kehitystä. Elokuuhun verrattuna vuosi-inflaatio kiihtyi syyskuussa elintarvikkeissa, viestinnässä ja koulutuksessa, mutta hidastui vaatetuksessa, kalusteissa, matoissa ja kodintekstiileissä.

Elintarvikkeissa inflaatio kiihtyi ennen kaikkea vihannesten tuoteryhmässä, joka oli hidastanut inflaatiota elokuussa. Vihannesten hintavaihtelu on suurta ei vain suhteessa edelliseen kuukauteen satokauden kehittyessä, vaan myös suhteessa edellisen vuoden vastaavaan kuukauteen samoin muun muassa erilaisista satoon vaikuttavista syistä johtuen.

Inflaatio oli syyskuussa tarkalleen ottaen 0,16 prosenttia. Elintarvikkeiden sekä kaikkien juomien ja tupakan kontribuutio oli +0,40 prosenttiyksikköä. Terveys kontribuoi vielä +0,12 prosenttiyksikköä. Suurin negatiivinen kontribuutio tuli liikenteestä, -0,26 prosenttiyksikköä. Asumisen hintojen kontribuutio oli poikkeuksellisesti toisen kuukauden perättäin negatiivinen, nyt -0,10 prosenttiyksikköä. Sitä alensivat erityisesti sähkön ja öljylämmityksen sekä uuden asunnon hankinnan ja asuntolainojen korkojen aleneminen.

Pohjainflaatio hidastunut

Pohjainflaatiokin (eli pl. volatiilit energian ja elintarvikkeiden hinnat) hidastui syyskuussa 0,3 prosenttiin.

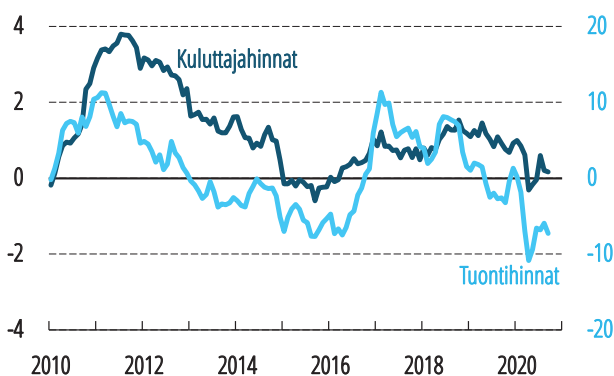
Suomen inflaatio väliaikaisesti yli euroalueen

Suomen yhdenmukaistettu kuluttajahintainflaatio on nyt ollut kolmen kuukauden ajan korkeampi kuin euroalueen keskimäärin. Tämä johtuu kuitenkin väliaikaisista arvonlisäverojen alennuksista useissa muissa maissa, mm. Saksassa. Kiintein veroin laskettuna Suomen inflaation on edelleen alempi kuin euroalueella keskimäärin.

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2020 Huhti	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Suomi, harmonisoitu	-0,3	-0,1	0,1	0,7	0,3	0,3	0,6	1,3
Euroalue, harmonisoitu	0,3	0,1	0,3	0,4	-0,2	-0,3	0,5	1,5
Suomi, kansallinen KHI	-0,3	-0,2	0,0	0,6	0,2	0,2	0,5	1,3
Tuontihinnat (tavarat)	-10,9	-9,4	-6,6	-6,8	-5,9	-7,3	-7,2	1,4
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	-6,0	-5,8	-3,6	-4,4	-3,3	-3,9	-3,1	2,2
Rakennuskustannukset	0,3	0,3	0,5	0,4	-0,5	-0,2	0,4	0,9

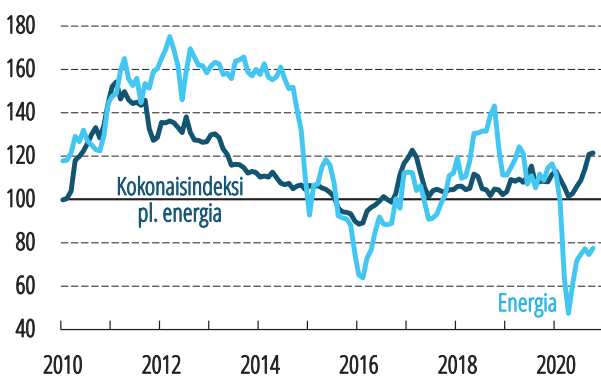
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat.

Hinnat
(vuosimuutos, %)

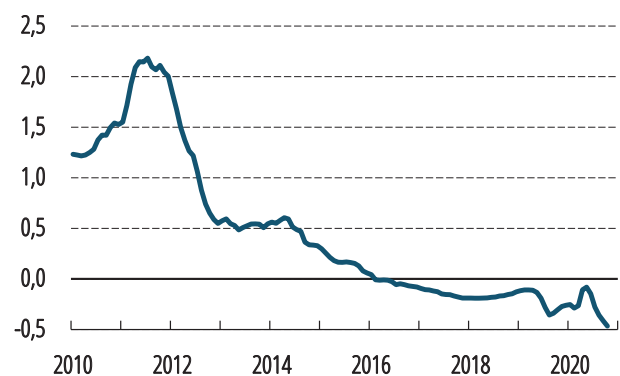
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vientihinnat
(vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Raaka-aineiden eurohinta
(ind. 2015=100)

Lähteet: HWWI, Macrobond.

12 kk Euribor
(%)

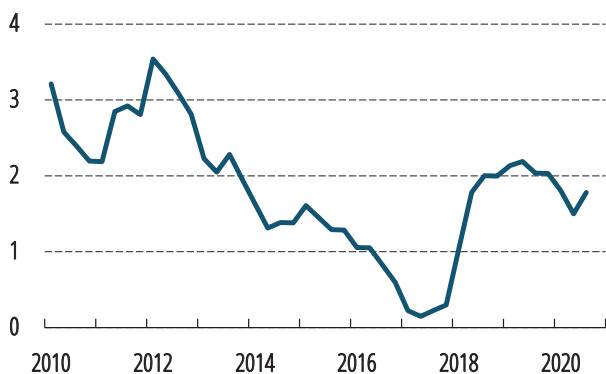
Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Suomen reaaliin efektiivinen valuuttakurssi (ind. 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

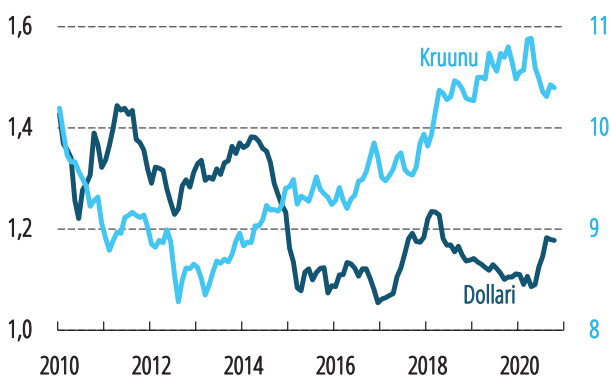
Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu. Lähteet: BIS, Macrobond.

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

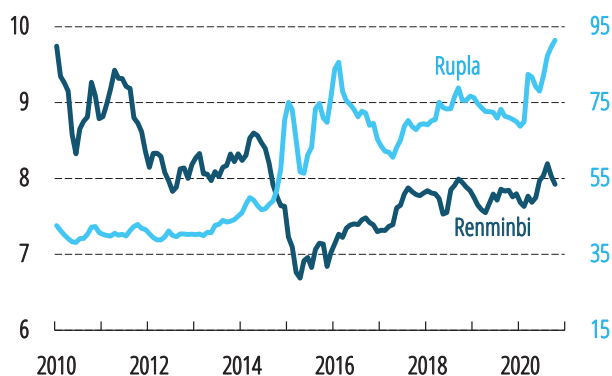
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2020) (vuosimuutos, %)

	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys
Kuluttajahintaindeksi	0,0	0,6	0,2	0,2
Eliintarv. ym. (12,8 %)	2,4	2,9	0,9	2,0
Alkoholi ja tupakka (5,0 %)	3,4	3,8	2,7	2,8
Vaatetus ja jalkineet (4,5 %)	-0,7	1,9	-0,1	-0,8
Asuminen ym. (24,3 %)	0,1	0,1	-0,1	-0,4
Kalusteet, kodinkoneet (5,1 %)	-1,8	0,0	0,6	-0,3
Terveys (5,2 %)	-0,2	2,1	2,2	2,3
Liikenne (13,9 %)	-3,0	-2,6	-1,7	-1,9
Viestintä (2,6 %)	0,2	0,3	0,4	0,9
Kulttuuri, vapaa-aika (11,2 %)	-0,4	0,6	-0,1	-0,3
Koulutus (0,4 %)	0,4	0,4	0,4	1,0
Ravintolat ja hotellit (7,6 %)	-0,5	-0,2	-0,2	0,0
Muut (7,4 %)	1,1	1,3	0,9	0,7

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Hallitus antanut jo seitsemän lisätalousarviota

> Valtion nettolainanotto kasvaa 19,8 mrd. euroon tänä vuonna

> Euromaat lähettivät talousarvionsa EU:n komissiolle arvioitavaksi

Valtion ja kuntien verotulot supistuivat syyskuussa 2,6 prosenttia vuodentakaisesta. Erityisesti tulo- ja yhteisöverojen tuotto supistui, kun taas kulutusverojen tuotto jopa hieman kasvoi. Valtion budjettitalouden velka oli syyskuussa 120 mrd. euroa.

Hallitus on lokakuun loppuun mennessä antanut jo seitsemän lisätalousarviota (LTA). Viidennessä LTA:ssa hallitus esitti 60 milj. euroa väliaikaisen epidemiakorvauksen rahoittamiseen perustoimeentulotuen saajille sekä kuluttajille, joiden matka oli peruuntunut matkanjärjestäjän konkurssin vuoksi. Lisätalousarviossa myös korjattiin verotuloarviota, kun erityisesti arvonlisäveron tuotto ei supistunutkaan odotetusti.

Kuudennessa LTA:ssa määrärahoja korotettiin 200 milj. euroa. Lisäyksillä korvattiin rajanylityksen yhteydessä tehtävään koronatestaukseen liittyviä kuluja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille (Hus).

Seitsemäs lisätalousarvio lisäsi valtion nettolainanottoa peräti 1,8 mrd. eurolla. Siinä lisättiin tukia yrityksille ja taiteen ja kulttuurin toimijoille sekä katettiin budjettitalouden velalla rahapelitoiminnan tuottojen lasku.

Koronavirustilanteesta johtuvien määrärahalisäysten ohella hallitus lisäsi menoja hallitusohjelmassa sovitusti mm. kehitysyhteistyöhön, liikennehankkeisiin ja luonnonsuojeluun. Toisin kuin viidennessä LTA:ssa, seitsemännessä LTA:ssa verotuloarviota alennettiin. Lopputuloksena valtion nettolainanoton tarve kasvoi vielä 1,8 mrd. eurolla, mikä nostaa valtion nettolainanoton 19,8 mrd. euroon kuluvana vuonna.

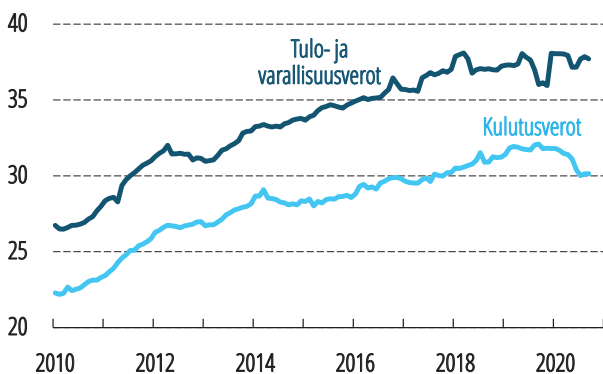
Muiden euromaiden tavoin Suomi toimitti lokakuussa budjettiehdotuksensa EU:n komissiolle arvioitavaksi. Budjettien arviointi kuuluu EU:n koordinoituun valvontamenettelyyn. Arvioinnin tuloksia odotetaan marraskuun lopulla.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2020 Touko	2020 Kesä	2020 Heinä	2020 Elo	2020 Syys	12 kk ²⁾	2019	Ennuste 2/2020 2020	Ennuste 2/2020 2021
Valtion ja kuntien verotulot¹⁾	-16,6	-12,8	2,3	5,2	-2,6	-0,4	2,1	-2,9	3,3
Välittömät verot	-20,2	0,3	16,9	6,1	-5,6	4,7	2,3	-0,5	2,6
Välilliset verot	-11,2	-28,1	-13,4	4,4	0,7	-6,1	1,8	-5,6	4,3
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	0,2	5,3	3,5	0,6		-6,6	3,6		
Valtiontalous, tulojäämä, mrd. euroa	-0,3	-2,4	-1,5	-0,4	-1,4		-1,7		
Budjettitalouden velka, mrd. euroa	123,1	123,9	123,9	124,9	120,2		106,4		

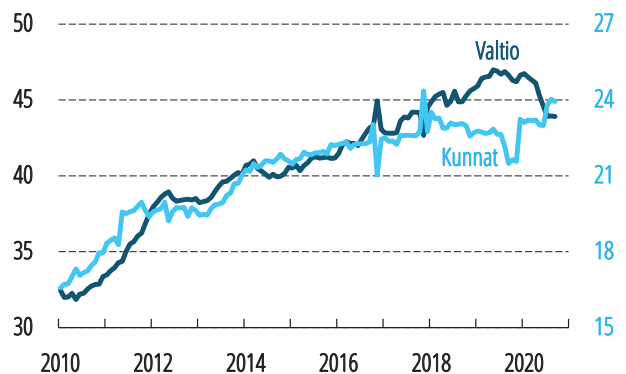
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %. Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori.

Välilliset ja välittömät verot, 12 kk summa (mrd. euroa)

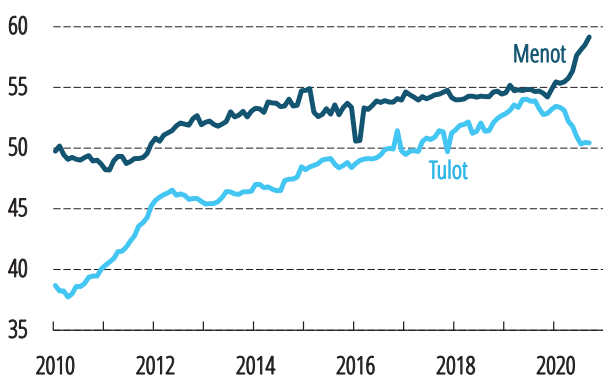
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk summa (mrd. euroa)

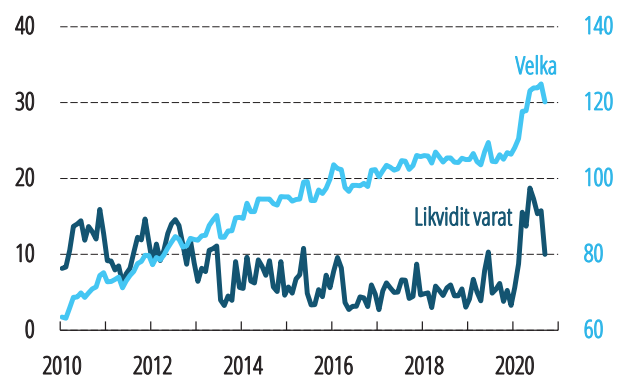
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähde: Valtiokonttori.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

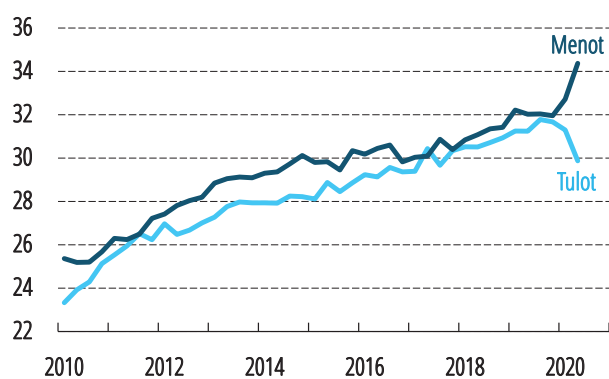
Lähde: Valtiokonttori.

Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	Q _t /Q _{t-1}	2019 I-IV	Ennuste 2/2020	Ennuste 2/2021
Kulutus	1,4	0,7	0,2	0,4	-1,0	-0,9	1,1	5,9	-1,6
Investoinnit	7,6	-4,7	0,4	0,7	7,4	1,9	2,1	5,3	0,4

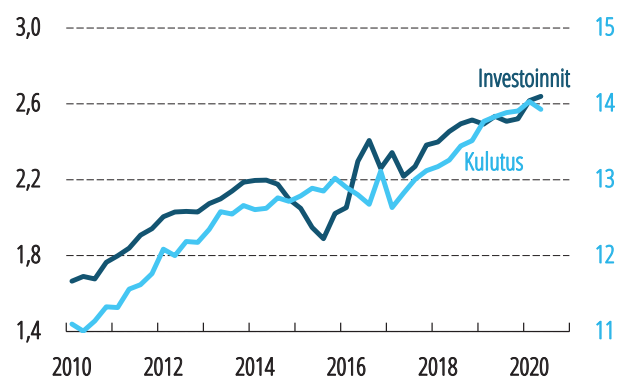
Työpäiväkorjattu. Lähde: Tilastokeskus.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Talousennusteet vuodelle 2020 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 14.09.	PT 16.09.	PTT 15.09.	SP 09.06.	VM 05.10.	HB 07.10.	Nordea 02.09.	OP 20.08.	Danske 09.09.	Komissio 06.05.	Med	Min	Max
Bkt	-4,5	-5,0	-4,0	-6,9	-4,5	-3,5	-5,0	-4,0	-4,5	-6,3	-4,5	-6,9	-3,5
Tuonti	-10,3	-9,3	-6,0	-9,4	-10,0	-7,0	-7,2	-10,0	-9,0	-8,6	-9,2	-10,3	-6,0
Vienti	-11,9	-13,7	-9,0	-15,8	-12,5	-11,0	-10,3	-11,5	-12,0	-10,7	-11,7	-15,8	-9,0
Kulutus	-2,0	-1,3			-1,5	-1,1		-4,0	-2,5		-1,8	-4,0	-1,1
Yksityinen	-5,4	-3,2	-2,5	-6,4	-3,8	-2,9	-4,8	-3,0	-4,0	-7,9	-3,9	-7,9	-2,5
Julkinen	5,9	3,0	1,0	5,5	3,9	3,0	0,4	4,0	1,0	6,0	3,5	0,4	6,0
Investoinnit (SP: yksityiset)	-3,4	-4,5	-3,5	-12,4	-4,7	-2,5	-4,9	-5,5	-5,0	-9,8	-4,8	-12,4	-2,5
Varastojen muutos (kontr.)	-1,5			0,0			-0,1			-0,4	-0,3	-1,5	0,0
Kokonaiskysyntä	-6,3	-6,2			-5,8						-6,2	-6,3	-5,8
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	0,5	0,6	0,3	0,1	0,4	0,4	0,4	0,7	0,3	0,5	0,4	0,1	0,7
Työttömyysaste, %	8,1	8,3	8,0	9,0	8,0	8,0	8,0	7,5	8,2	8,3	8,1	7,5	9,0
Ansiotaso	1,8	1,6	1,4	1,8	1,7	1,7	1,6	2,0	1,9		1,7	1,4	2,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	-4,8				-6,8	-3,5	-5,0				-4,9	-6,8	-3,5
Vaihtotase / bkt, %	-0,5		-1,2	-2,3	-0,5	-1,3	-2,2	-0,3	-0,9	-1,3	-1,2	-2,3	-0,3

Talousennusteet vuodelle 2021 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 14.09.	PT 16.09.	PTT 15.09.	SP 09.06.	VM 05.10.	HB 07.10.	Nordea 02.09.	OP 20.08.	Danske 09.09.	Komissio 06.05.	Med	Min	Max
Bkt	3,2	3,9	3,0	3,0	2,6	2,5	3,0	3,0	2,5	3,7	3,0	2,5	3,9
Tuonti	6,2	8,0	6,0	2,4	4,0	4,0	3,6	8,0	5,0	8,1	5,5	2,4	8,1
Vienti	5,5	13,2	8,0	4,4	5,3	5,5	5,5	8,0	5,0	7,3	5,5	4,4	13,2
Kulutus	2,2	2,0			3,1	3,0		4,5	2,9		3,0	2,0	4,5
Yksityinen	4,0	2,0	2,0	4,6	4,0	2,5	3,5	3,0	3,5	4,9	3,5	2,0	4,9
Julkinen	-1,6	2,0	2,0	0,1	1,1	4,0	1,0	1,0	1,5	-2,4	1,1	-2,4	4,0
Investoinnit (SP: yksityiset)	0,7	2,6	2,0	-1,1	0,0	1,9	2,4	1,8	2,0	9,1	2,0	-1,1	9,1
Varastojen muutos (kontr.)	1,6			0,1			-0,4			0,0	0,1	-0,4	1,6
Kokonaiskysyntä	4,1	5,0			3,2						4,1	3,2	5,0
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,3	1,3	0,8	0,7	1,2	1,1	0,8	1,1	1,0	1,4	1,1	0,7	1,4
Työttömyysaste, %	7,9	7,8	8,0	9,3	8,2	8,2	8,0	7,5	8,2	7,7	8,0	7,5	9,3
Ansiotaso	2,3	2,3	2,0	2,5	2,5	2,1	2,2	2,5	2,5		2,3	2,0	2,5
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	3,2				3,4	2,0	3,0				3,1	2,0	3,4
Vaihtotase / bkt, %	-0,3		-1,0	-1,9	-1,1	-0,6	-1,5	-0,1	-0,6	-1,5	-1,0	-1,9	-0,1

Talousennusteet vuodelle 2022 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 14.09.	PT 16.09.	PTT	SP 09.06.	VM 05.10.	HB 07.10.	Nordea 02.09.	OP	Danske Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,9	1,7		2,9	1,7	1,7	2,0			1,8	1,7	2,9
Tuonti	6,1	3,7		6,8	2,8	1,7	5,4			4,6	1,7	6,8
Vienti	5,2	4,2		7,0	3,8	2,6	4,8			4,5	2,6	7,0
Kulutus	1,3	1,2			0,8	1,1				1,2	0,8	1,3
Yksityinen	1,9	1,5		3,4	1,6	1,5	2,1			1,8	1,5	3,4
Julkinen	-0,1	0,5		0,1	-1,1	0,5	-0,5			0,0	-1,1	0,5
Investoinnit (SP: yksityiset)	1,9	2,0		6,0	2,9	1,5	3,9			2,5	1,5	6,0
Varastojen muutos (kontr.)	0,9			0,0			0,3			0,3	0,0	0,9
Kokonaiskysyntä	3,1	2,3			2,2					2,3	2,2	3,1
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,2	1,1		1,3	1,4	1,4	1,1			1,3	1,1	1,4
Työttömyysaste, %	7,6	7,3		8,8	8,0	7,6	7,0			7,6	7,0	8,8
Ansiotaso	2,1	1,8		2,0	2,0	2,0	2,0			2,0	1,8	2,1
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,5				3,6	2,0	2,0			2,3	2,0	3,6
Vaihtotase / bkt, %	-0,6			-1,8	-0,6	-0,5	-1,4			-0,6	-1,8	-0,5

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

ETLA Economic Research

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki

